Nr. 2856.

CURRENDA XI. XII. XIII.

A. D. 1874.

IV. Ustawa z dnia 20 maja 1874. D. p. p. Nr. 68.

o uznawaniu prawnem społeczności religijnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§ 1. Zwolennicy wyznania religijnego, prawnie dotychczas nie uznanego, mogą być uznani za społeczność religijną pod następującemi warunkami:

1) że w zasadach ich religii, ich nabożeństwie, ich orgnizacyi, jakoteż w przybranej nazwie nie masz nic przeciwnego ustawie lub gorszącego;

2) że przynajmniej jedna gmina religijna będzie niewątpliwie mogła według przepisów niniejszéj ustawy urzadzić się i istnieć.

§ 2. Gdy będzie zadość uczynione wymogom § 1go orzecze minister uznanie społeczności.

W skutek takiego uznania społeczność religijna wejdzie w używanie wszystkich tych praw, które według ustaw państwa służą społecznościom kościelnym i religijnym prawnie uznanym.

§ 3. Warunki przynależności i sposób przystąpienia do uznanéj społeczności religijnéj, będą określone w organizacyi tejże społeczności.

§ 4. Na utworzenie gmin religijnych i okręgów, obejmujących kilka gmin religijnych tudziez na zmiany w rozgraniczaniu gmin lub okręgów istniejących, potrzebnem jest pozwolenie rządowe.

§ 5. Aby uzyskać pozwolenie rządowe na utworzenie gminy religijnéj (§ 4), udowodnić należy, że gmina ma lub może w sposobie prawnie pozwolonym zebrać dostateczne fundusze na urządzenie zakładów służby bożéj, na utrzymanie zwyczajnego dusz pasterza i w celu ubezpieczenia stałego udzielania nauki religii.

Przed uzyskaniem pozwolenia, ukonstytuowanie gminy religijnéj nastąpić nie może.

§ 6. Jeżeli wewnętrzne urządzenie gmin religijnych nie jest już określone w ogólnéj organizacyi ich społeczności religijnéj, będzie uporządkowane podług statutów, mających obejmować następujące szczegóły:

1) Oznaczenie granic miejscowych obrębu gminnego;

2) sposób ustanawiania zwierzchności, jéj zakres działania i odpowiedzialność;

3) sposób ustanawiania stałego dusz pasterza i innych urzędników kościelnych, ich prawa i obowiązki;

4) prawa i obowiązki członków gminy pod względem zarządu gminnego a w szczególności postanowienia we względzie isniejących praw wyborczych;

5) sposób wykładu nauki religii, kierowania tym wykładem i bezpośredniego nad nim nadzoru;

6) sposób zbierania funduszów na potrzeby ekonomiczne gminy;

7) postępowanie w przypadku zmiany statutu.

Statuty takie winny być dołączone do podań o pozwolenie władzy państwa na założenie gmin religijnych (§§ 4 i 5) i ulegają zatwierdzeniu ministra wyznań.

§ 7. Jeżeli w skład gminy religinéj wejść mają osoby, które dotąd do tejże społeczności religijnéj nie należały, natenczas osoby te, uzyskawszy na to pozwolenie (§§ 4 i 5), oświadczyć winny przed władzą administracyjną, że do gminy przystępują a władza zawiadomi o tem przełożonego lub dusz pasterza tego kościoła lub téj społeczności religijnéj, do któréj poprzednio należały.

Oświadczenie to pociąga za sobą te same skutki prawne, co i deklaracya wystąpienia, określona w artykule 6 ustawy z d. 25 maja 1868 Dz. u. p. Nr. 49.

§ 8. Członkami gminy religijnéj, podług przepisów urządzonéj, są wszyscy do téj saméj społeczności religijnéj należący i w obrębie tejże gminy mieszkający.

Członkowie społeczności religijnéj, nie mieszkający w obrębie gminy religijnéj, będą uważani za członków ościennéj gminy tegoż wyznania.

Zwierzchność gminy (§ 9) winna mieć staranie, aby co do członków tejże była ewidencya.

§ 9. Na członków zwierzchności gminy religijnej mogą być powoływani tylko członkowie gminy, będący poddanymi austryackimi i używający w zupełności praw obywatelskich.

O ustanowieniu zwierzchności należy zawiadomić władzę krajową.

Ustanowienie zwierzchności, mającej rozciągać swoją działalność na więcéj niż jednę gminę religijną, ulega potwierdzeniu ministra wyznań.

§ 10. Pasterzem duchownym gminy religijnej może być mianowany tylko obywatel austryacki, wolny od wszelkiego zarzutu pod względem moralnym i obywatelskim i mogący udowodnić swoje ogólne wykształcenie przynajmniéj świadectwem z ukończonych nauk gimnazyalnych.

§ 11. Uprawnieni do nadawania posad dusz pasterzy, są obowiązani donieść za każdym razem władzy krajowej kogo wybrali.

Władza krajowa ma prawo przesłać uprawnionym do wyboru swe zarzuty, przytaczając tychże powody (10).

Jeżeli w ciągu dni 30 od zawiadomienia władza krajowa nieuczyni żadnego zarzutu, natenczas nie zachodzi przeszkoda do nadania posady dusz pasterzowi, o którego chodzi.

Przeciwko zarzutowi, który władza krajowa uczyni, można odwołać się do ministra wyznań.

Jeżeli odwołanie się nie odniesie skutku, nie wolno pasterza duchownego wprowadzić w urzędowanie.

Nadanie posady duchownym, mającym rozciągać działalność na więcéj niż jednę gminę religijną, ulega potwierdzeniu ministra wyznań.

§ 12. Jeżeli duchowny został uznany za winnego czynów zbrodniczych, lub takich czynów karygodnych, które pochodzą z chciwości, uwłaczają moralności lub dają publiczne zgorszenie, albo, jeżeli kapłan utraci obywatelstwo austryackie, rząd domagać się ma, iżby go od urzędu usunięto.

Jeżeli pasterz duchowny takiego dopuścił się postępowania, że pozostawienie go nadal w urzędzie zagrażałoby porządkowi publicznemu, może rząd domagać się, aby go usunięto od sprawowania urzędu.

Jeżeli rząd domaga się, aby duchownego usunięto, a ci, do których to należy, nie uczynią tego w stosownym przeciągu czasu, urząd ów duchowny uważany będzie w zakresie państwa za opróżniony i rząd winien postarać się, aby czynności, na mocy ustaw państwa zwyczajnemu dusz pasterzowi poruczone, sprawowała inna, od rządu ustanowiona osoba, dopóty, dopóki ów urząd duchowny nie będzie obsadzony na nowo, w sposób z ustawami państwa zgodny.

W podobny sposób można postąpić, gdy zwyczajny dusz pasterz nie sprawuje rzeczonych czynności z jakiejkolwiek innéj przyczyny.

§ 13. Jeżeli kilka gmin religijnych lub kilku ich przedstawicieli, chcą się połączyć, celem podejmowania spólnie czynności trwałéj lub przemijającéj, mianowicie zaś celem orzekania o sprawach spólnych, a to nie jest przewidziane w ogólnéj organizacyi ich społeczności religijnéj, połączenie się takie ulega w każdym z osobna przypadku potwierdzeniu ministra wyznań.

§ 14. Do ściągania rozkładów, za zezwoleniem państwa rozpisanych, tudzież do ściągania dochodów i płac dla duchownych, władza państwa udzieli pomocy.

§ 15. Zarząd wyznaniowy rządowy powinien czuwać nad tem, ażeby uznane społeczności religijne, ich gminy i wykonawcy nie przekraczali swego zakresu działania i ażeby byli powolni tak przepisom niniejszéj ustawy jak i poleceniom władz rządowych, na podstawie tejże wydanym, tudzież wszelkiemu ich żądaniu, na tejże ustawie opartemu. W tym celu władze mogą nakładać kary pieniężne, w wysokości zastosowanéj do majątku i używać wszelkich innych prawnie dozwolonych środków przymusowych.

§ 16. Ustawa niniejsza wejdzie w moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

§ 17. Wykonanie ustawy niniejszéj porucza się ministrowi wyznań i oświecenia, tudzież ministrowi spraw wewnętrznych

Buda-Peszt d. 20 maja 1874.

Franciszek Józef w. r.

Auersperg w. r. *Lasser* w. r. *Stremayr* w. r.

L. 2406.

Domieszcza się poniżej pismo Prześw. c. k. Prezydyum namiestnictwa jako dotyczące się tego samego przedmiotu.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie. L. 61.

Ustawa z dnia 7 maja b. r. (dz. p. p. l. 50) regulując zewnętrzne prawne stosunki kościoła katolickiego stanowi w pierwszym ustępie §. 6 postanowień, wydanych do artykułu II., że „jeżeli chodzi o wolne obsadzenie, lub o prezentę nie przez Cesarza, lub „władze rządowe wykonywaną, lub nareszcie o ustanowienie zarządcy parafialnego dla „beneficyum wcielonego, winien biskup wybraną ku temu osobę przedstawić władzy kra„jowej."

Wedle 2go ustępu powołanego §. winna władza krajowa, jeżeli ma coś do zarzucenia zawiadomić o tém biskupa z przytoczeniem powodów (§. 2), a według ustępu 3go wprowadzenie dotyczącego duchownego lub obsadzenie wcielonego beneficyum dopiero w tenczas nastąpić może, jeżeli władza krajowa w przeciągu dni 30 po przedstawieniu nie podniesie żadnego zarzutu.

W skutek polecenia Jego Excellencyi P. Ministra wyznań i oświecenia z dnia 22. maja r. b. l. 61/C. U. M. upraszam Przewielebny Ordynaryat, ażeby przepisane tą ustawą doniesienie zechciał w każdym poszczególnym wypadku osobno przedstawić niezwłocznie c. k. Prezydyum Namiestnictwa, wykazując iż przedstawiony posiada warunki wymagane ze strony państwa wedle § 2go. do uzyskania kościelnych urzędów i beneficyów.

Ponieważ przedstawienie to nastąpić winno przed wprowadzeniem osób zamianowanych na urzędy kościelne i beneficya, zechce Przewielebny Ordynaryat zarządzić, aby w relacyach wystósowanych do c. k. Namiestnictwa w celu zarządzenia oddania temporaliów i asygnowania kongruy lub płacy z funduszu publicznego (religijnego) odwoływano się zawsze na załatwienie w mowie będącego przedstawienia, lub gdyby takie załatwienie nie nastąpiło, podano kiedy wspomniane doniesienie uczyniono.

Aby zaś wykonywanie funkcyj duchownych nie było przerywane, nie znajduje zastosowania postanowienie § 6. przy zamianowaniu duchownych powołanych według ostatniego ustępu §. 2. tylko do zastępywania lub tymczasowego wykonywania urzędów kościelnych i beneficyów. Ponieważ jednak także względem tych osób zachowane być mają wymogi § 2., przeto służy c. k. Prezydyum Namiestnictwa prawo przekonania się w każdym poszczególnym wątpliwym wypadku, czy zamianowany posiada wymaganą ustawą kwalifikacyę, a ewentualnie sprzeciwienia się dalszemu choćby tylko tymczasowemu pełnieniu obowiązków przez niekwalifikowaną osobę.

Pozwalam sobie przytem zwrócić uwagę Przewielebnego Ordynaryatu na postanowienia zawarte w §. 12, według którego ponowne obsadzenie opróżnionych urzędów i beneficyów kościelnych winno nastąpić zwyczajnie w ciągu roku od chwili opróżnienia, a wyjątkowo tylko Namiestnictwo pozwolić może na przedłużenie tego terminu.

W celu wykonania §. 16. pomienionych postanowień, zechce Przewielebny Ordynaryat każdego wydanego biskupiego okólnika (rozporządzenia, instrukcyj, listów pasterskich i t. d.) udzielić mi równocześnie z ich ogłoszeniem po 8 egzemplarzy, z których 4 przeznaczone są dla Pana Ministra.

Z resztą może Przewielebny Ordynaryat być przekonanym, iż zgodnie z intencyą Cesarskiego Rządu będzie i na przyszłość mojem staraniem, aby przy wykonywaniu w mowie będącej ustawy utrzymywać zawsze jak najprzyjaźniejsze stosunki z Władzą kościelną i trzymając się zawsze ściśle obowiązujących ustaw z wszelką gotowością życzeniom i potrzebom kościoła zadość uczynić.

We Lwowie dnia 4. lipca 1864.

W zastępstwie J. E. c. k Namiestnika.
Bartmański.

Z Kons. Bisk. Tarn. 29. lipca 1874,

Nr. 2160.

W związku z ustawą o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hypotecznych z dnia 20. marca 1874 N. 29 (kur. VII. i VIII. 1874) umieszczamy następnie rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości w którem zawierają się przepisy wykonawcze dla zakładania, sprostowania i prowadzenia ksiąg hypotecznych gruntowych w królestwie Galicyi, Lodomeryi i Wielkiem księstwie Krakowskiem.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1874. Wydano i rozesłano dnia 12. Czerwca 1874. **Część XXVII.**

Nr. 43.

Rozporządzenie

Ministerstwa sprawiedliwości,

którem w myśl §. 40 ustawy z dnia 20go Marca 1874 r. l. 29. D. u. k. i na podstawie art. 5. ustawy wprowadzającej powszechną ustawę hypoteczną z dnia 25. Lipca 1871 r. l. 95. D. u. p., tudzież §. 31 ustawy z dnia 25 Lipca 1873 r. l. 96 D. u. p.

wydane zostają przepisy wykonawcze dla zakładania, sprostowania i prowadzenia ksiąg hypotecznych gruntowych w królestwie Galicyi, Lodomeryi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem.

Zarządzenia przygotowawcze.

§ 1.

Czas rozpoczęcia i porządek czynności w celu założenia ksiąg hypotecznych przedsiębrać się mających wyznaczać będą prezydenci sądów kolegialnych pierwszej instancyi po zasiągnięciu zdania sądów powiatowych.

Czynności tych nie wolno w żadnej gminie rozpoczynać przed ukończeniem sprostowania katastru wedle ustawy z dnia 24. maja 1869 r. l. 88. Dz. u. p. dokonać się mającego.

§ 2.

Przy oznaczeniu porządku w jakim dokonywać się mają czynności w gminach, dla których już ukończono sprostowanie katastru, należy uwzględnić z jednej strony rozporządzalne siły robocze a z drugiej strony potrzeby obrotu powszechnego (des Verkehrs.)

Przy tem o ile możności dbać o to należy: ażeby czynności z zakładaniem ksiąg hypotecznych połączone, rozpoczęte zostały w jak najkrótszym czasie po dokonanem sprostowaniu katastru, a to szczególnie w tych gminach katastralnych, w których stan posiadania częstym ulega zmianom.

W razie wątpliwości, mają te gminy pierwszeństwo, co do których prawdopodobnie czynności z zakładaniem ksiąg hypotecznych połączone w krótszym czasie dokończone być mogą.

§ 3.

Urzędnik sądowy, któremu poruczone będzie założenie ksiąg hypotecznych dla jakiej gminy, zarządzi przedewszystkiem sporządzenie kopii sprostowanych rysunków indykacyjnych z wypuszczeniem nazwisk posiadaczów. Rysunków tych używać należy zamiast map katastralnych. Następnie należy postarać się o dalsze materyały, których dostarczyć mogą kataster lub księgi publiczne, za księgi hypoteczne uważać się mające. Przy tem należy wystrzegać się sporządzenia obszernych odpisów, jeżeli one zastąpić się dadzą wyciągowemi zapiskami.

§ 4.

W spisie posiadłości według formularza I. sporządzić się mającym, zamieścić należy przedewszystkiem parcele budowlane, a następnie parcele gruntowe według położenia pól w porządku arytmetycznym wraz z oznaczeniem ich w sprostowanym katastrze zawartym.

Dla liczb i oznaczeń tych przeznaczone są dwie pierwsze rubryki. Prócz tego należy w zapiskach według formularza II. założyć się mających uwidocznić liczby parcel katastralnych, wciągniętych w sprostowanym katastrze dla każdego posiadacza.

Spis alfabetyczny posiadaczów założyć należy wedle formularza III. i wypełnić pierwszą rubrykę.

§ 5.

W razie, jeżeli wymienione w § 4. spisy i zapiski z aktów oryginalnych katastr byłyby sporządzone, mogą zastąpić one odpis protokołu parcel.

§ 6.

Oprócz materyałów w § 3. wymienionych należy w odpowiedniej drodze zebrać wszelkie inne daty, które przy dochodzeniach miejscowych użyte być mogą.

Przy tem używać należy mianowicie aktów sądowych, o ile to stać się może bez obszernych poszukiwań.

§ 7.

Gdy czynności przygotowawcze o tyle już postąpiły, iż czas rozpoczęcia założenia księgi hipotecznej w przybliżeniu oznaczonym być może, natenczas należy wejść w porozumienie z przełożonym gminy a względnie z zastępcą wyłączonego obszaru dworskiego w celu zarządzenia, ażeby czynności połączone z zakładaniem ksiąg przedsięwzięte być mogły bez zwłoki i znacznej przerwy prac gospodarskich ludności.

Gminom, tudzież stronom pojedyńczym, które życzą sobie przyspieszenia robót, może być pozostawioną wolność dostarczenia potrzebnych sił pisarskich.

§ 8.

Przełożonym gminy a względnie zastępcom wyłączonego obszaru dworskiego należy udzielić potrzebnych wskazówek co do wezwania posiadaczy gruntowych w gminie lub na obszarze dworskim zamieszkałych.

Wezwania te mogą nastąpić także ustnie. Należy także zarządzić odpowiednio, ażeby wezwania sądowe jak również ustanowienie zastępców przez sąd powiatowy zarządzić się mające w należytym czasie przedsięwzięte być mogły.

Tok dochodzeń.

§ 9.

Dochodzenia rozpocząć należy przedewszystkiem z posiadaczami w przygotowanym spisie wymienionymi.

Przy tem należy przestrzegać porządku alfabetycznego, o ile względy praktyczne nie wskazywałyby innego sposobu.

§ 10.

Rozprawę z jednym posiadaczem rozpoczętą należy w ogólności przeprowadzić względem wszystkich posiadłości, które tenże posiada bądź jako wyłączny właściciel bądź jako współwłaściciel.

Przy zachodzącym stosunku spółwłasności należy zwołać wszystkich spółwłaścicieli i z nimi przeprowadzić rozprawę względem posiadłości spólnej.

§ 11.

Przy rozpoczęciu rozprawy wskazać należy posiadaczowi przedewszystkiem za pomocą przygotowanych zapisków i rysunku indykacyjnego stan posiadania, o ile tenże w katastrze jest uwidocznionym.

O ile dla usunięcia wątpliwości, a szczególnie dla stwierdzenia tożsamości posiadłości potrzebnem się okaże, należy także przedsięwziąść oględziny przedmiotu na miejscu.

§ 12.

Skoro posiadacz twierdzi, iż posiada parcele nie wpisane dotąd na imię jego w katastrze, lub też skoro się okaże, iż parcele, za posiadacza których w katastrze jest wpisanym, w posiadaniu innego się znajdują, należy zawezwać strony interesowane, o ile to do wyjaśnienia stosunku okaże się potrzebnem.

W każdym razie należy podobne zmiany utrzymać w ewidencyi celem zużytkowania ich przy późniejszej rozprawie ze stronami.

§ 13.

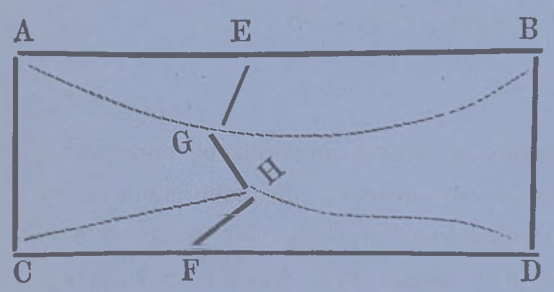
Gdyby się z dochodzeń okazało, że parcela katastralna zmieniła kształt swój w rysunku indykacyjnym podany bądź w skutek podziału, bądź to z innego jakiegokolwiek powodu, natenczas należy, o ile geometryczne zdjęcie obecnego kształtu przez upoważnionego znawcę nie może być dokonanem lub przez gotowy już plan zastąpionem, sporządzić taki opis zmian od czasu sporządzenia rysunku indykacyjnego zaszłych, ażeby takowy umożebnił znawcy uwidocznienie tych zmian na rysunku indykacyjnym (§ 27.)

W tym celu zaleca się szczególnie oznaczenie nowych granic parceli przez podanie odległości ostatecznych punktów jednej lub kilku prostych linij tworzących granicę, od dwóch w rysunku indykacyjnym uwidocznionych punktów.

I tak, jeżeli n. p. parcela ABCD linią EF na dwie nowe parcele podzieloną została, wystarczy dla oznaczenia na mapie nowej linii granicznej podać odległość punktu E od punktów A i B a punktu F od C i D.

A E B

C F D

Gdyby jednak linia graniczna na kilka prostych linij podzieloną być miała jak n. p. na linie EG, GH i HF, natenczas musiałby być oznaczony prócz punktów E i F także i punkt G za pomocą pomiaru linii AG i BG tudzież punkt H za pomocą pomiaru linii CH i DH.

W opisie podawać należy długości na podstawie wymiaru przez osoby interosowane dokonanego lub przez nie uznanego, który to wymiar za pomocą łańcucha mierniczego dokonany być może. Do opisu dołączyć należy szkic objaśniający takowy, w którym uwidocznione być mają liczby graniczących parcel.

§ 14.

Jeśli się okaże, że parcela wciągnięta do katastru w skutek zdarzeń elementarnych zupełnie znikła, albo że istnieje jako parcela nie wciągnięta do katastru, albo że przez podział powstały nowe parcele lub wreszcie, że wpisy odnośnie do liczb konskrypcyjnych zabudowań i do rodzaju uprawy innych gruntów w katastrze podane nie zgadzają się z rzeczywistością, natenczas uwidocznić należy nastąpione zmiany w spisie posiadłości.

§ 15.

Nowo wykryte parcele oznaczyć należy liczbą następującą według porządku arytmetycznego po ostatniej w katastrze zawartej liczbie.

Jeśli liczba parcel przez podziały się powiększyła, natenczas należy nowe parcele oznaczyć ułamkiem.

W razie gdy dawna parcela, którą podzielono, całą liczbą oznaczoną była, liczba ta stanowić ma licznik ułamka, którym oznaczyć należy wszystkie przez podział powstałe nowe parcele, podczas gdy mianowniki tych ułamków oznaczyć należy liczbami począwszy od 1. wedle porządku arytmetycznego. Jeżeli zatem n. p. parcela oznaczona liczbą 50 podzieloną została na 3 części, oznaczyć należy te nowo powstałe parcele ułamkami

$^{50}/_{1}$, $^{50}/_{2}$, $^{50}/_{3}$. W razie zaś gdyby dawna parcela oznaczoną była ułamkiem, n. p. $^{10}/_{4}$, natenczas przeprowadzić należy dalszy podział tej parceli w ten sposób, że się oznacza mianowniki nowych ułamków dalszemi liczbami następującemi według porządku arytmetycznego po mianownikach ułamków zawartych w katastrze.

Jeśli zatem parcela $^{10}/_{4}$ podzieloną została później na 3 części, należy jedną z owych parcel oznaczyć ułamkiem $^{10}/_{4}$, dalsze dwie parcele zaś, jeśli ułamki od $^{10}/_{5}$ do $^{10}/_{8}$ znachodzą się już w katastrze dla oznaczenia innych parcel, ułamkami $^{10}/_{9}$, $^{10}/_{10}$.

Względem oznaczenia parcel według rodzaju uprawy, jeśli ono jest potrzebne, zastosować należy terminologię § 16. ustawy z dnia 24 maja 1869 l. 88. D. u. p.

§ 16.

Wszystkie nowe oznaczenia parcel, uskutecznione w skutek dochodzeń miejscowych a uwidocznione czy to liczbami, czy to podaniem rodzaju uprawy, uważane będą aż do osiągniętej zgodności z katastrem za oznaczenia tymczasowe, i mają być wciągnięte do spisu posiadłości w nawiasie (—). Znak ten zatrzymać należy przy każdem późniejszem zastosowaniu tych tymczasowych oznaczeń.

§ 17.

Zmiany spostrzeżone przy dochodzeniach miejscowych pod względem liczby i kształtu parcel katastralnych, jak niemniej opis tych zmian, przydatny do późniejszego sprostowania rysunku indykacyjnego (§ 13), dalej wszystkie zmiany uskutecznione odnośnie do oznaczenia parcel (§§ 14. 15) należy w taki sposób uwydatnić, ażeby to mogło być udzielonem władzy przeznaczonej do sprostowania katastru.

§ 18.

Po ustaleniu liczby, położenia i oznaczenia parcel w posiadaniu jednej i tej samej strony się znajdujących, rozciągnąć należy dochodzenie na dalsze, do założenia księgi gruntowej potrzebne daty (§§ 21, 22. ust. kraj. z dnia 20. marca 1874 l. 29 D. u. k.). Pod względem przedmiotów tych dochodzeń należy przy wszystkich rozprawach przestrzegać jednego i tego samego porządku jeśli względy praktyczne nie wskazują innego sposobu postępowania.

§ 19.

Dochodzenia należy prowadzić w sposób najodpowiedniejszy celowi, uwzględniając zarazem przepisy ustawy względem założenia ksiąg hypotecznych z dnia 20. marca 1874 r. l. 29. D. u. k. w związku z powszechną ustawą hypoteczną z dnia 25. lipca 1871 l. 91 D. u. p.

§. 20.

Po każdej rozprawie naznaczyć należy pozycye, za załatwione uważać się mające w spisie posiadłości i posiadaczów; zarazem należy w razie potrzeby także uzupełnić lub, sprostować spis posiadaczów.

Ukończywszy rozprawę z osobami w spisie posiadaczów wciągniętemi, przeprowadzić należy rozprawę względem owych posiadłości, które w spisie onychże jako jeszcze nie załatwione się okazują.

O protokołowaniu.

§. 21.

Przy protokołowaniu rezultatów dochodzeń można wskazywać na zebrane przy czynnościach przygotowawczych materyały przez powołanie się n. p. na wymienione w §. 4. ustęp 2. niniejszego rozporządzenia zapiski lub też na arkusz posiadania (§. 23.) przed założeniem przygotowany, bez powtórzenia zawartych tamże dat, skoro tylko prawdziwość i dokładność tych dat przy dochodzeniach stwierdzone zostały.

Powoływanie się na inne akta ma nastąpić w ten sposób; iżby co do tożsamości miejsca powołanego żadna nie zachodziła wątpliwość, a miejsce to łatwo odszukanem być mogło.

W każdym zaś razie należy w krótkości wymienić podstawy wpisów praw wykazanych własności, ograniczeń, wolności rozrządzania i praw z nieruchomością połączonych, tudzież służebności gruntowych, do księgi hypotecznej wciągnąć się mające, jakoteż podstawy utworzenia ciała hypotecznego.

W ten sam sposób uczynioną będzie wzmianka o wszystkich istotnych zezwalających oświadczeniach stron interesowanych.

Jeżeli zarządzone były ściślejsze faktyczne dochodzenia, należy przy protokołowaniu wyniku, również wymienić podstawy, na których tenże polega.

Skoro strony wyraźnie żądają zaprotokołowania oświadczeń, mających prawne znaczenie, żądaniu temu odmówić nie wolno.

§. 22.

Protokołowanie nastąpić może bądź to na osobnych dla każdej rozprawy przeznaczonych arkuszach, które po odbytych rozprawach zeszyte być mają, bądź też na ciągłym protokole. I w ostatnim wypadku należy o ile możności, staranie mieć o to, ażeby dochodzenia w związku z sobą będące nawet w razie przerwy w protokole były nieprzerwane.

Strony podpisać mają każdą dotyczącą ich rozprawę.

Skoro protokół stanie się bardzo obszernym, należy policzbować stronnice, i zaopatrzyć go spisem treści, który ułatwić ma odszukanie pojedyńczych rozpraw.

Sporządzenie arkuszów posiadania.

§. 23.

Arkusze posiadania należy przygotować podczas dochodzeń miejscowych, o ile to się uskutecznić da bez spóźnienia tych dochodzeń. Względem tych ciał hypotecznych, co do których prawdopodobnem jest, iż daty z katastru lub z istniejących już ksiąg publicznych zaczerpać się mające, nie będą wymagały przy dochodzeniach sprostowania lub uzupełnienia; przygotowania te mogą nastąpić już w czasie czynności przygotowawczych.

Arkusze posiadania, których wygotowanie nie nastąpi przed ukończeniem dochodzeń, ułożyć należy w siedzibie sądu powiatowego dla dochodzeń właściwego.

§. 24.

Arkuszom posiadania należy nadać formę wykazów hypotecznych, jeżeli jest prawdopodobnem, że wykonać się mające wpisy przed założeniem księgi hypotecznej nie napotkają zarzutów.

Z wyjątkiem tego wypadku, uwidocznić należy na czele pierwszej stronnicy imię posiadacza, wraz z datami do jego osoby się odnoszącemi, na resztę zaś wpisów przeznaczyć należy formularze dla karty stanu majątkowego przepisane.

Wpisy do arkuszów posiadania należy oddzielać linią poprzeczną, przez całą stronnicę pociągnąć się mającą.

§. 25.

Jeżeli arkusze posiadania składają się z więcej kartek, należy zeszyć takowe w sposób zapobiegający rozdarciu przez częste używanie i zaopatrzyć liczbami, które w spisie posiadłości i posiadaczy uwidocznione być mają.

§. 26.

Arkusze posiadania, które w fascykułach miernej objętości zachować należy, jak również resztę aktów dotyczących założenia ksiąg hypotecznych, wolno przeglądać tylko pod dozorem upoważnionej do tego osoby.

Sprostowanie rysunku.

§. 27.

Zanim arkusze posiadania wyłożone będą do publicznego przeglądania, należy przedsięwziąść w razie potrzeby sprostowanie rysunku indykacyjnego, które to sprostowanie wymaga wiadomości fachowych i przedsięwzięte być ma przez przysięgłego geometrę, a w razie, gdyby takiego nie było, przez innego znawcę pod dozorem sędziego. Przy sprostowaniu rysunku indykacyjnego należy linie sprostować a liczby parcel wykreślić się

mające przekreślić małemi kreskami, nowe linie i liczby parcel gruntowych należy nakreślić czerwono, zaś liczby parcel budowlanych czarno.

Gdyby w skutek tych sprostowań powstać mogła niejasność, należy reprodukować odnośną część rysunku w powiększonym rozmiarze na próżnej części tegoż lub na osobnej kartce, przyczem stosunek położenia do graniczących parcel wyraźnie uwidoczniony być ma. Na miejscu sprostować się mającem wskazać należy na dokonane zwiększenie.

Znoszenie się z władzą katastralną.

§. 28.

Po ukończeniu wszystkich dochodzeń miejscowych, udzielić należy wszystkie odnośne do dat katastralnych dostrzeżone zmiany władzy, której poruczonem jest sprostowanie katastru (§ 17.) a zarazem wystosować do niej zapytanie, ażali tymczasowe oznaczenia w skutek dochodzeń miejscowych przyjęte, nadal zatrzymane być mogą.

W razie nadejścia przyzwalającego w tej mierze oświadczenia, przekreślić należy nawiasy, do tymczasowych oznaczeń dodane.

Jeżeli zaś w skutek doniesienia tej władzy okaże się potrzeba zmiany oznaczeń tymczasowych, natenczas należy tę zmianę przedsięwziąść w sposób sprowadzający zgodność z katastrem.

Korespondencya odnosząca się do wyboru oznaczeń, niema jednakże wstrzymywać dalszego toku czynności z założeniem księgi hypotecznej połączonych.

Ułożenie wykazów hypotecznych.

§ 29.

Do wykazów hypotecznych należy używać arkuszy bardzo trwałego papieru opatrzonych drukowanemi rubrykami, który sprowadzać należy według wskazówek przez prezydentów Sądów kolegialnych pierwszej instancji udzielić się mających.

Każdą kartkę i każdą stronnicę karty stanu majątkowego oznaczyć należy literą A, karty własności literą B, kartę ciężarów zaś literą C.

Karta stanu majątkowego.

§ 30.

Karta stanu majątkowego składa się z dwóch oddziałów.

Pierwszy oddział zawiera oprócz napisu, części składowe ciała hypotecznego.

W drugim oddziele uwidocznić należy prawa z własnością ciała hypotecznego połączone i służebności gruntowe do posiadłości uprawnionej przywiązane, tudzież należy tu uskutecznić wszystkie wpisy do karty stanu majątkowego przeznaczone.

Jeżeli w jednej karcie stanu majątkowego zawartych jest więcej ciał hypotecznych, oddział ten łącznie dla wszystkich prowadzony być ma.

Obydwa oddziały karty stanu majątkowego mogą być według potrzeby pomieszczone na osobnych kartkach, lub na obydwóch stronnicach jednej kartki, lub też wreszcie na jednej stronnicy kartki.

§ 31.

Jeżeli w karcie stanu majątkowego tylko jedno ciało hypoteczne ma być zamieszczone, należy używać formularza IV, jeżeliby zaś więcej ciał hypotecznych tamże miało być zamieszczonych, formularza V.

W ostatnim wypadku należy umieścić przed każdem ciałem tabularnem na środku kartki obok nazwy jako napis służącej liczbę arabską, którą ciało hypoteczne w wykazie oznaczonem być ma. W razie przeniesienia jednego z tych ciał hypotecznych do innego wykazu, należy w nowym wykazie uwidocznić dawną liczbę ciała hypotecznego w nawiasie, liczbę zaś dawniejszego wykazu umieścić pod nią w formie ułamka. Pomiędzy pojedyńczemi ciałami hypotecznemi należy postawić stosowne miejsce na późniejsze dopiski.

§ 32.

W ogólności należy każdą parcelę z osobna jako osobną pozycyę wciągnąć do pierwszego oddziału karty stanu majątkowego. Jeżeli jednak więcej parcel katastralnych tworzy razem fizyczną całość n. p. pole orne, las, łąkę, dom z dziedzińcem i ogrodem, należy je wciągnąć jako jedną pozycyę, liczby zaś parcel umieścić obok siebie w przeznaczonej na to rubryce.

§ 33.

Części składowe ciała tabularnego w różnych gminach położone, należy w pierwszym oddziale karty stanu majątkowego przytoczyć w osobnych grupach według gmin. — Liczby porządkowe parcel mają się w tym razie dla każdej gminy z osobna rozpoczynać. Na czele wyliczenia liczb parcelowych położyć należy nazwę dotyczącej gminy i powiatu sądowego.

Dla gmin położonych w powiecie tego Sądu, przy którym dotycząca księga hypoteczna się prowadzi, nie potrzeba wymienienia powiatu sądowego. Po wyliczeniu parcel do jednej gminy katastralnej należących, należy pozostawić stosowne miejsce dla dopisków późniejszych.

§ 34.

Spis posiadłości należących do ciał hypotecznych w innej księdze hypotecznej zamieszczanych, który do księgi hypotecznej wniesiony być ma (§ 33. ust. kraj. z 20. Marca 1874 D. u. k. l. 29) sporządzić należy według formularza VI.

Jeżeli do jednej księgi hypotecznej więcej takich spisów ma być wniesionych, należy oznaczyć je rzymskiemi liczbami.

§ 35.

Jeżeli po założeniu księgi hypotecznej w skutek urzędowej czynności hypotecznej zajdzie potrzeba zmiany liczby jakiej parceli lub też odmiennego oznaczenia parcel, lub wreszcie sprostowania mapy, natenczas pod względem tymczasowego oznaczenia, odszukania stałego oznaczenia, sprostowania mapy i znoszenia się z władzą, której kataster podlega, należy sobie postąpić według §§. 15, 16, 27 i 28, niniejszego rozporządzenia.

§ 36.

Zmianę dat, mieszczących się w rubryce, która zawiera oznaczenie parcel (Numer domu, rodzajów uprawy), należy z urzędu uwidocznić na podstawie doniesienia właściwej władzy także i po założeniu księgi hypotecznej na karcie stanu majątkowego, a w razie potrzeby także i na mapie.

Toż samo rozumieć się ma o zmianach, które poczyniono w katastrze pod względem liczb katastralnych, o ile te zmiany w księdze hypotecznej przeprowadzone być mogą nie napotykając na przeszkody w stanie hypotecznym. Przeszkodę taką wtedy przypuszczać należy, jeżeli zmiana liczb parcel w katastrze nastąpiła w skutek podziału, który w księdze hypotecznej nie jest przeprowadzonym i jeżeli obszar nowo utworzonych parcel nie zgadza się z granicami gruntu do karty stanu majątkowego jako osobna pozycja wpisanego.

Jeżeli taka zmiana w księdze hypotecznej przeprowadzić się nie da, należy doniesienie władzy katastralnej o tej zmianie przechować tak długo obok mapy w urzędzie hypotecznym, póki nie spełnią się warunki, od których uwidocznienie zmiany w księdze hypotecznej zależy.

§ 37.

Skoro dojdzie sądu hypotecznego doniesienie o podziale gruntów w katastrze, natenczas powołać się może strona, która później o hypoteczne dopisanie lub odpisanie temu podziałowi odpowiednie poda daty, zawarte w tem doniesieniu względem oznaczenia kawałka oddzielić się mającego, w takim razie odpada potrzeba przedłożenia osobnego planu na podział.

Karta własności.

§ 38.

Kartę własności należy założyć według formularza VII.

W tych wypadkach, gdzie obydwie części karty stanu majątkowego na jednej umieszczą się stronnicy, karta własności drugą stronnicę tej kartki zajmować może.

Karta ciężarów.

§ 39.

Kartę ciężarów urządzić należy według formularza VIII.

Karta ta ma mieć najmniej dwie stronnice.

§ 40.

Jeżeli przy dochodzeniach miejscowych wykazało się istnienie służebności gruntowej, ciężącej na ciele hypotecznem, które nie było dotąd wpisane do ksiąg za hypoteczne poczytać się mających, natenczas należy przed kartą ciężarów umieścić kartkę opatrzoną rubrykami karty ciężarów z napisem „Dawne ciężary“ (§ 50) i wciągnąć do niej służebność gruntową.

§ 41.

W razie, jeżeli ciało hypoteczne, względem którego przy dochodzeniach miejscowych wykrytą została służebność gruntowa, w księdze publicznej za hypoteczną uważać się mającej jest wpisane, natenczas służebność ową umieścić należy w zwykłej karcie ciężarów po wszystkich do tego ciała hypotecznego już wpisanych i z urzędu przenieść się mających ciężarach.

Wpis służebności ma tedy nastąpić dopiero przy założeniu księgi hypotecznej i należy zatrzymać ją do tego czasu w ewidencyi za pomocą osobnych ku temu zapisków.

Przeniesienie wpisów hypotecznych.

§ 42.

Wpisy, które z księgi publicznej za hypoteczną uważanej do nowych wykazów hypotecznych z urzędu przenesione być mają, należy opatrzyć liczbami porządkowemi w porządku arytmetycznym z zastosowaniem instrukcyi hypotecznej z 12. stycznia 1872 Dz. ust. p N. 5.

Przeniesienie to ma się rozciągać na wszystkie wpisy, które przed zakończeniem dotyczących wykazów księgi z użytku całkowicie lub częściowo wychodzącej przedsięwzięto.

Uzupełnienie wykazów i poszczególnych kart.

§ 43.

Przy wymierzeniu miejsca dla każdej z tych trzech kart wykazu hypotecznego należy mieć wzgląd na to, ażeby ono na dłuższy czas wystarczyło. W razie gdyby miejsce jednej karty jeszcze przed oprawieniem wykazów hypotecznych zapełnione było, dodać należy nowych kartek w stosownej ilości.

Po oprawieniu wykazów hypotecznych, dalszy ciąg karty może być umieszczonym na innej kartce tego samego wykazu. Gdy wszystkie kartki jednego wykazu całkowicie już są zapełnione, należy ciąg dalszy zamieścić w razie nowych wpisów w tomie uzupełniającym. Ten dalszy ciąg, dla którego rubryki poszczególnionych kart według formularzy do niniejszego rozporządzenia dołączonych przygotować należy, przeznaczonym jest na zamieszczenie wszystkich dalszych tego samego wykazu dotyczących wpisów.

Związek zachodzący między wykazem pierwotnym a ciągiem dalszym tegoż, należy uwidocznić za pomocą wzajemnych odsyłaczów.

Zewnętrzne wymogi wykazów hypotecznych.

§. 44.

Arkusze posiadania w formie wykazów hypotecznych sporządzone, mogą być zatrzymane przy układaniu wykazów hypotecznych tylko wtedy, jeżeli wolne są od poprawek.

W razie zatrzymania arkusza posiadania, należy przekreślić liczbę jego.

§ 45.

Wpisy przy założeniu wykazów hypotecznych na poszczególnych kartach wykonane należy oddzielić od siebie poprzeczną linią, idącą przez całą szerokość kartki.

Karty wykazu hypotecznego, jeżeli składają się z więcej arkuszów, należy zeszyć w sposób zapobiegający rozdarciu przez częste używanie.

§ 46.

Wykazy hypoteczne oznaczyć należy liczbami w porządku arytmetycznym i zachować w fascykułach średniej objętości.

Liczby przechowanych w jednym fascykule wykazów hypotecznych należy zewnątrz na tymże uwidocznić.

Należy mieć staranność aby zachowanych w fascykule wykazów przy używaniu ich nie porozrzucano.

Rejestra.

§. 47.

Gdyby spisy posiadłości i posiadaczy nie mogły być użytemi jako rejestra przedmiotów i osób, należy rejestra te założyć według formularzy dla tych spisów przeznaczonych z opuszczeniem wszakże rubryki na liczbę arkuszów posiadania przeznaczonej.

W każdym razie pamiętać należy, aby rejestra zaopatrzone były w poddziały uła-

twiające pogląd, niemniej, aby w nich pozostawiono tyle próżnego miejsca, ile prawdopodobnie na dłuższy czas wystarczy do zamieszczania uzupełnień.

Uzupełnienia i sprostowania rejestrów mają się odbywać bezzwłocznie po uskutecznieniu odnośnych wpisów hypotecznych.

Wdrożenie postępowania prostowawczego.

§ 48.

Postępowanie celem sprostowania wykazów hypotecznych ma dla każdej gminy katastralnej, nastąpić o ile możności zaraz po założeniu tych wykazów.

Postępowanie to wdrożyć należy równocześnie co do wszystkich gmin, w których dochodzenia miejscowe odbywały się równocześnie, jeżeli szczególne okoliczności innego trybu nie zalecają.

Jeżeli w jakiej gminie katastralnej istnieje tabularne ciało hypoteczne, natenczas należy dotyczący wykaz tabularny poddać sprawdzeniu równocześnie z wykazem hypotecznym gminy katastralnej, o ile ten wykaz tabularny z powodu części składowych w innej gminie katastralnej położonych nie musiałby pozostać nieukończonym.

Jeżeli zaś księga hypoteczna gminy katastralnej zawiera w sobie ciało hypoteczne, którego niektóre części składowe leżą w innej gminie katastralnej, natenczas w każdym razie należy uzupełnić wykaz hypoteczny, zawierający to ciało hypoteczne przed wdrożeniem postępowania sprostowawczego.

§. 49.

Zgłoszenia odnoszące się do stosunków posiadania lub własności § 7 a. ust. z 25. Lipca 1871 L. 96 D. u. p. w ewidencyi utrzymywać należy na tej karcie, na której należałoby wykonać wpis prośbie odpowiedni. Tamże przedsięwziąść należy także wykreślenie takiego zgłoszenia.

§. 50.

Dla zgłoszeń mających za przedmiot obciążanie ciała hypotecznego, które nie było jeszcze wpisanem do księgi, za hypoteczną uważać się mającej (§. 7 b. ust. z 25. Lipca 1871 L. 96. D. u. p) należy otworzyć osobną kartę z napisem „D a w n e c i ę ż a r y“ w sposób §em 40. niniejszego rozporządzenia przepisany, jeżeli to nie stało się już przy założeniu wykazu hypotecznego.

Na tejże karcie należy przedsiębrać wszelkie wpisy odnoszące się do dawnych ciężarów.

§. 51.

Zgłoszenia, które dotyczą przeniesienia stanu ciężarów w księdze publicznej za hy-

poteczną uważanej zawartego, z urzędu przedsiębrać się mającego, uwidocznić należy w zwykłej karcie ciężarów.

§ 52.

Zgłoszenia i rozprawy z niemi w związku będące należy zatrzymać w ewidencyi za pomocą spisu odrębnie od dziennika założyć się mającego.

Ewidencya w toku postępu czynności.

§ 53.

Prezydenci sądów kolegialnych I. Instancyi mają o postępie czynności z założeniem ksiąg hypotecznych połączone zdawać sprawę co kwartał, sądy zaś hypoteczne o postępie i wyniku postępowania sprostowanego półrocznie.

Sprawozdania te należy przedkładać Ministerstwu sprawiedliwości przez Sąd krajowy wyższy.

§. 54.

Rozporządzenie niniejsze poczyna obowiązywać z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, 18. Maja 1874.

Glaser m. p.

Z Konzystorza Biskupiego, Tarnów dnia 3. sierpnia 1874.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 13. Augusti 1874.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

Formularz I. do § 5.

Spis posiadłości*)

w gminie katastralnej:

Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (Numer domu, rodzaj uprawy)	Liczba arkusza posiadania	Liczba wykazu hypotecznego	**Uwagi**

*) W razie dalszego używania tego spisu jako rejestru przedmiotów (§ 47), należy zmienić napis i napisać: Rejestr przedmiotów do księgi hypotecznej gminy katastralnej.

Formularz II. do § 5.

Zapiski

co do posiadania katastralnego poszczególnych posiadaczy w gminie katastralnej:

Nazwisko i inne dla oznaczenia posiadacza służące wskazówki	**Liczby katastralne**	Uwaga

Formularz III. do § 4.

Spis*)

posiadaczy w gminie katastralnej:

Nazwisko i inne dla oznaczenia osoby służące wskazówki	Liczba arkusza posiadania	Liczba wykazu hypotecznego	Uwaga

*) W razie dalszego używania tego spisu jako rejestru osób (§ 47) zmienić należy napis i napisać: Rejestr osób do księgi hypotecznej gminy katastralnej.

Formularz IV. do § 31.

A.

Liczba wykazu hypotecznego**) Gmina katastralna*)

(Napis)

Liczba porządkowa	Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (liczba domu, rodzaj uprawy)	Liczba porządkowa	Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (liczba domu, rodzaj uprawy)

*) W wykazie tabularnym należy oprócz gminy katastralnej wymienić także powiat sądowy.

**) W razie użycia formularza jako arkusza posiadania, należy liczbę tegoż, oznaczając ją literami L, A, P (liczba arkusza posiadania), zamieścić pod miejscem na liczbę wykazu hypotecznego przeznaczonem.

Liczba porządkowa	**Wpis**

Formularz V. do § 31.

A.

Liczba wykazu hypotecznego: Gmina katastralna:

Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (Nr. domu rodzaj uprawy)	Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (Nr. domu, rodzaj uprawy)

Napis: Liczba ciała hypotecznego.

Formularz VI. do § 34.

Liczba spisu: Gmina katastralna:

należąca do ciała hypotecznego:
w wykazie hypotecznym:
gminy katastralnej:
powiatu sądowego:

Liczba porządkowa	Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (numer domu, rodzaj uprawy)	Liczba porządkowa	Liczba katastralna	**Oznaczenie parceli** (numer domu, rodzaj uprawy)

Formularz VII. do §. 38.

B.

Liczba porządkowa	Wpis

Formularz VIII. do §. 39.

C.

Liczba porządkowa	Wpis	Złr.	cnt.

Tarnoviae 1874. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.